

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia krajów arabskich 2

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia arabska Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 09FARS.12N.03534.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Zdzisław Pentek	
Prowadzący zajęcia	Zdzisław Pentek	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi epoki abbasydzkiej (750-1258), historia polityczna, nauka i kultura
C2	Zapoznanie studentów z elementami historii Al-Andalus (710-1492), historia polityczna, nauka i kultura
C3	Omówienie historii Fatymidów i ich roli na Bliskim Wschodzie (909-1174)
C4	Przybliżenie twórców nauki arabskiej w Kalifacie Bagdadzkim, Al-Andalus i Egipcie mameluków
C5	Zapoznanie studentów z konfliktem chrześcijańsko-muzułmańskim na kanwie ruchu krucjatowego (1095-1291)
C6	Omówienie historii dynastii mameluckich w Egipcie (1250-1517) - historii politycznej, nauki i kultury

Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	dysponuje wiedzą na temat historii, roli oraz znaczenia cywilizacyjnego Abbasydów.	FAR_K1_W01, FAR_K1_W02, FAR_K1_W08	Egzamin pisemny
W2	posiada wiedzę na temat obecności arabskiej na Półwyspie Iberyjskim.	FAR_K1_W02, FAR_K1_W04, FAR_K1_W05	Egzamin pisemny
W3	potrafi umiejscowić rolę i zna znaczenie szyickiej dynastii Fatymidów w Basenie Morza Śródziemnego.	FAR_K1_W05, FAR_K1_W09	Egzamin pisemny
W4	zna najważniejszych uczonych świata muzułmańskiego oraz dziedziny, którymi się zajmowali,	FAR_K1_W05, FAR_K1_W09	Egzamin pisemny
W5	zna przyczyny i zarys przebiegu konfliktu religijnego pomiędzy światem chrześcijańsko-muzułmańskim,	FAR_K1_W05, FAR_K1_W09	Egzamin pisemny
W6	orientuje się w przemianach, do jakich doszło w Egipcie na przestrzeni lat 1250-1517.	FAR_K1_W05, FAR_K1_W09	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	zna historię dynastii abbasydzkiej w powiązaniu z przemianami religijno-politycznymi.	FAR_K1_U02, FAR_K1_U04	Egzamin pisemny
U2	dysponuje wiedzą o pobycie arabskim na Półwyspie Iberyjskim - Al-Andalus.	FAR_K1_U01, FAR_K1_U02, FAR_K1_U03, FAR_K1_U04	Egzamin pisemny
U3	orientuje się w roli Fatymidów w Afryce Północnej i Basenie Morza Śródziemnego.	FAR_K1_U01, FAR_K1_U02, FAR_K1_U03, FAR_K1_U04	Egzamin pisemny

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	wie o rozległości fenomenu nauki arabskiej, zakresu zainteresowań uczonych i ich osiągnięciach.	FAR_K1_U01, FAR_K1_U02, FAR_K1_U03, FAR_K1_U04	Egzamin pisemny
U5	wie o konflikcie wokół ruchu krucjatowego i pojmuję, że to konflikt dwóch ideologii.	FAR_K1_U01, FAR_K1_U02, FAR_K1_U03, FAR_K1_U04	Egzamin pisemny
U6	zna historię dynastii mameluckich w Egipcie XIII-XVI w.	FAR_K1_U01, FAR_K1_U02, FAR_K1_U03, FAR_K1_U04	Egzamin pisemny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Student/ka wyciąga wnioski z posiadanej wiedzy historycznej i odnosi je do świata współczesnego	FAR_K1_K01, FAR_K1_K04, FAR_K1_K07, FAR_K1_K10	Egzamin pisemny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Z historii dynastii abbasydzkiej. Przemiany polityczne i społeczne. Nowe spojrzenie na islam - sekty religijne	W1, U1, K1	Wykład
2.	O pobycie arabskim na Półwyspie Iberyjskim - Al-Andalus	W2, U2, K1	Wykład
3.	Rola Fatymidów w Afryce Północnej i Basenie Morza Śródziemnego	W3, U3, K1	Wykład
4.	Nauka arabska, zakres zainteresowań, uczeni, ośrodki naukowe	W1, W2, W4, U4, K1	Wykład
5.	Arabowie wobec ruchu krucjatowego. Konflikt dwóch ideologii czy zwykłe wojny kolonialne?	W3, W5, U3, U5, K1	Wykład
6.	Dynastie mameluckie w Egipcie XIII-XVI w.	W6, U6, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Obowiązuje obecność na wykładach (dopuszczalna jedna nieobecność bez usprawiedliwienia). Egzamin jest pisemny. Punktacja: Poniżej 60%. - ocena niedostateczna (2,0) - od 60 do 67 %. - ocena dostateczna (3,0), - od 68 do 74 %. - ocena dostateczna plus (3,5), - od 75 do 82 %. - ocena dobra (4,0), - od 83 do 89 %. - ocena dobra plus (4,5), - od 90 do 100 %. - ocena bardzo dobra (5,0).

Literatura

Obowiązkowa

1. Hauziński J., Irańskie intermezzo. Dzieje Persji w późnym średniowieczu, Toruń 2008
2. Historia nauki arabskiej, t. 1-3, Warszawa 2000-2002
3. Hitti Ph., Dzieje Arabów, Warszawa 1969
4. Kennedy H., Dwór kalifów, Warszawa 2006
5. Mały słownik kultury świata arabskiego, red. J. Bielawski, Warszawa 1971
6. Pachniak K., Nauka i kultura muzułmańska i jej wpływ na średniowieczną Europę, Warszawa 2010

Dodatkowa

1. Danecki J., Arabowie, Warszawa 2001
2. Encyclopedia of Islam, t. 1-12, Leiden 1954-2004
3. Hauziński J., Asasyni, Słupsk 2016
4. Runciman S. Historia wypraw krzyżowych, t. 1-3, Warszawa 1987

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do egzaminu	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FAR_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny zdobywanej wiedzy o języku, literaturze i obszarze kulturowym języka arabskiego oraz właściwego rozpoznania swoich możliwości i ograniczeń w zakresie uzyskanych kompetencji językowych
FAR_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego podejmowania i wspierania inicjatyw społecznych związanych z budowaniem komunikacji międzykulturowej
FAR_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uznania wartości dziedzictwa kulturowego Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej
FAR_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością i tolerancją wobec przedstawicieli innych kultur oraz przeciwdziałania rozpowszechnianiu się krzywdzących stereotypów i postaw ksenofobicznych i rasistowskich
FAR_K1_U01	Absolwent/ka potrafi korzystając ze zdobytej wiedzy, formułować i analizować problemy badawcze z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego (z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i historycznego), a także opracowywać i prezentować wyniki tych analiz
FAR_K1_U02	Absolwent/ka potrafi wypowiadać się na tematy związane z językiem, literaturą, kulturą i historią arabską, merytorycznie argumentując swoje poglądy i odwołując się do poglądów innych osób
FAR_K1_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować, oceniać i krytycznie analizować informacje z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego (z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i historycznego) korzystając ze słowników i różnych źródeł tradycyjnych i internetowych
FAR_K1_U04	Absolwent/ka potrafi analizować procesy oraz zjawiska językowe i literackie, odwołując się do kluczowych teorii i uwzględniając właściwy kontekst geograficzny i historyczno-kulturowy
FAR_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie filologii arabskiej w relacji do innych nauk humanistycznych oraz jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną
FAR_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym kluczowe fakty i zagadnienia z językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego, ich dziedzin pokrewnych i nauk pomocniczych w powiązaniu z arabsko-muzułmańskim obszarem kulturowym
FAR_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie kluczową terminologię z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego oraz wiedzy o arabsko-muzułmańskim obszarze kulturowym
FAR_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane szczegółowe zagadnienia z wiedzy o języku arabskim, literaturze, religiach, historii, kulturze, i sytuacji społeczno-politycznej obszaru języka arabskiego
FAR_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie geografię obszaru kulturowego języka arabskiego
FAR_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie fundamentalne dylematy i wyzwania współczesnej cywilizacji związane z językami i różnicowaniem religijnym i etnicznym Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej